

Inhoud

1. De balans	1
2. Veranderingen in de balans	5
3. Grootboekrekeningen.....	9
4. Hulprekeningen van het eigen vermogen	15
5. Kolommenbalans.....	21
6. Dagboeken en subadministraties.....	31
7. Journaal.....	39
8. Belastingen	47
9. Inkopen en verkopen	61
10. Permanence.....	79
11. Duurzame productiemiddelen	89
12. Vreemd vermogen	97
13. Voorafgaande journaalposten	107
14. De bv	115
Examenopgaven.....	119

1. De balans

Als voor het nummer van een opgave het volgende symbool staat, is van die opgave een uitwerkingenblad beschikbaar op www.convoy.nl/student.aspx.

OPGAVE 1.1

Onderneming Kerssens heeft per 1 januari de volgende gegevens verzameld:

– crediteuren:	€ 24.000;
– debiteuren:	€ 2.000;
– gebouw:	€ 150.000;
– hypotheek:	€ 80.000;
– ING Bank (tegoed):	€ 6.000;
– inventaris:	€ 16.000;
– kas:	€ 1.000;
– voorraad goederen:	€ 50.000.

Gevraagd

- Stel de inventarislijst van Kerssens samen per 1 januari.
- Hoeveel bedraagt het eigen vermogen van Kerssens op 1 januari?

OPGAVE 1.2

Gebruik de gegevens van opgave 1.1.

Gevraagd

- a. Stel de balans van onderneming Kerssens samen per 1 januari.
Let op de volgorde van de balansposten.
- b. Welke balansposten behoren tot de vaste activa?
- c. Welke balansposten behoren tot de vlottende activa?
- d. Welke balansposten behoren tot de schulden op lange termijn?
- e. Welke balansposten behoren tot de schulden op korte termijn?

OPGAVE 1.3

Wijnhandel Grand Reserva heeft de volgende gegevens verzameld per 31 december:

- De hypotheekbank verstrekke een 7% hypotheek van € 150.000.
- De inventaris werd getaxeerd op € 24.000.
- Van de volgende klanten was nog te vorderen wegens de levering van goederen op rekening:
 - D. Brand: € 200;
 - G. Boot: € 300;
 - J. Goot: € 100;
 - G. Donker: € 400.
- Aan de volgende leveranciers was nog geld verschuldigd wegens de levering van goederen op rekening:
 - Wijnimport nv: € 2.500;
 - Goedkoop bv: € 1.500;
 - Robol nv: € 2.000.
- Geldlening o/g bij de Kredietbank (10 jaar): € 16.000.
- Goederenvoorraad:
 - 400 flessen witte wijn à € 6,50;
 - 350 flessen rode wijn à € 8,40;
 - 300 flessen rosé à € 12,50;
 - 200 flessen Rijnwijn à € 4,50.
- Het winkelpand werd getaxeerd op € 286.000.
- In de kas was € 1.250 aanwezig.
- Schuld op de bankrekening bij de ING Bank: € 2.500.
- Tegoed bij de Rabobank: € 5.000.

Gevraagd

- Stel de balans van wijnhandel Grand Reserva samen per 31 december.
- Welke balansposten behoren tot de vaste activa?
- Welke balansposten behoren tot de vlottende activa?
- Welke balansposten behoren tot de schulden op lange termijn?
- Welke balansposten behoren tot de schulden op korte termijn?

OPGAVE 1.4

Van een onderneming zijn de volgende gegevens bekend:

- eigen vermogen: € 180.000;
- bezittingen: € 370.000;
- schulden op korte termijn: € 90.000.

Gevraagd

Hoeveel bedragen de schulden op lange termijn?

OPGAVE 1.5

Van een onderneming zijn de volgende gegevens bekend:

- eigen vermogen: € 180.000;
- schulden op lange termijn: € 50.000;
- schulden op korte termijn: € 30.000.

Gevraagd

Hoeveel bedragen de bezittingen?

OPGAVE 1.6

Van een onderneming zijn de volgende gegevens bekend:

- bezittingen: € 180.000;
- schulden op lange termijn: € 50.000;
- schulden op korte termijn: € 30.000.

Gevraagd

Hoeveel bedraagt het eigen vermogen?

2. Veranderingen in de balans

Als voor het nummer van een opgave het volgende symbool staat, is van die opgave een uitwerkingenblad beschikbaar op www.convoy.nl/student.aspx.

OPGAVE 2.1

Van een onderneming is per 1 januari de onderstaande balans bekend:

Debet	Balans per 1 januari		Credit
Gebouw	€ 150.000	Eigen vermogen	€ 121.000
Inventaris	€ 16.000	6% Hypothecaire lening	€ 80.000
Vorraad goederen	€ 50.000	Crediteuren	€ 24.000
Debiteuren	€ 2.000		
ING Bank	€ 6.000		
Kas	€ 1.000		
Totaal	€ 225.000	Totaal	€ 225.000

In januari vinden de volgende financiële feiten plaats:

- 6 januari: Goederen ontvangen ter waarde van € 10.000. Deze goederen zijn op rekening gekocht. De bijbehorende facturen zijn ontvangen.
- 9 januari: Per kas verkocht: goederen voor € 20.000. De goederen hadden een inkoopwaarde van € 12.000.
- 16 januari: Op rekening verkocht: goederen voor € 1.500. De goederen hadden een inkoopwaarde van € 1.000.
- 22 januari: Het rekeningafschrift van de ING Bank geeft aan dat € 2.000 is ontvangen van afnemers en dat € 18.000 is betaald aan leveranciers.
- 24 januari: € 20.000 uit de kas gehaald en gestort op de ING Bank.
- 28 januari: Volgens de afrekening van de ING Bank is € 1.500 afgeschreven wegens het betalen van diverse kosten.
- 30 januari: Goederen met een waarde van € 1.000 zijn geretourneerd aan de leverancier. De creditnota is ontvangen.
- 31 januari: Betaald per ING Bank: de interestkosten van januari ad € 400.

Gevraagd

- a. Stel de balans samen per 6 januari (na verwerking van het financiële feit).
- b. Stel de balans samen per 9 januari.
- c. Stel de balans samen per 16 januari.
- d. Stel de balans samen per 22 januari.
- e. Stel de balans samen per 24 januari.
- f. Stel de balans samen per 28 januari.
- g. Stel de balans samen per 30 januari.
- h. Stel de balans samen per 31 januari.

OPGAVE 2.2

Gebruik de gegevens van opgave 2.1.

Gevraagd

- a. Met welk bedrag is het eigen vermogen in januari veranderd?
- b. Wat zijn de oorzaken van de verandering van het eigen vermogen?
- c. Stel de winst-en-verliesrekening samen over januari. Gebruik op de winst-en-verliesrekening de post Opbrengst verkopen.

OPGAVE 2.3

Van een onderneming is per 1 december de onderstaande balans bekend:

Debet	Balans per 1 december		Credit
Winkelpand	€ 286.000	Eigen vermogen	€ 160.940
Inventaris	€ 24.000	7% Hypothecaire lening	€ 150.000
Voorraad goederen	€ 10.190	Kredietbank	€ 16.000
Debiteuren	€ 9.000	Crediteuren	€ 6.000
Rabobank	€ 5.000	ING Bank	€ 2.500
Kas	€ 1.250		
Totaal	€ 335.440	Totaal	€ 335.440

In december vinden de volgende financiële feiten plaats:

- 2 december: Op rekening verkocht: goederen voor € 10.500.
De goederen hadden een inkoopwaarde van € 6.300.
- 6 december: Goederen ontvangen ter waarde van € 5.000.
Deze goederen zijn op rekening gekocht. De bijbehorende facturen zijn ontvangen.
- 9 december: Per kas verkocht: afgekeurde goederen voor € 1.000.
De goederen hadden een inkoopwaarde van € 1.500.
- 15 december: Het rekeningafschrift van de ING Bank geeft aan dat € 7.000 is ontvangen van afnemers en dat € 4.000 is betaald aan leveranciers.
- 28 december: Volgens de afrekening van de Rabobank is € 4.500 afgeschreven wegens het betalen van diverse kosten.
- 29 december: Betaald per ING Bank: de loonkosten ad € 1.100.
- 30 december: Goederen met een inkoopwaarde van € 300 zijn retourontvangen van een afnemer. Aan de afnemer is een creditnota verstuurd voor € 500.
- 31 december: Betaald per ING Bank: de interestkosten van december ad € 875.

Gevraagd

- a. Stel de balans samen per 2 december (na verwerking van het financiële feit).

- b. Stel de balans samen per 6 december.
- c. Stel de balans samen per 9 december.
- d. Stel de balans samen per 15 december.
- e. Stel de balans samen per 28 december.
- f. Stel de balans samen per 29 december.
- g. Stel de balans samen per 30 december.
- h. Stel de balans samen per 31 december.
- i. Met welk bedrag is het eigen vermogen in december veranderd?
- j. Stel de winst-en-verliesrekening samen over december.
Gebruik op de winst-en-verliesrekening de post Opbrengst verkopen.

3. Grootboekrekeningen

Als voor het nummer van een opgave het volgende symbool staat, is van die opgave een uitwerkingenblad beschikbaar op www.convoy.nl/student.aspx.

OPGAVE 3.1

Van een onderneming is per 1 januari de onderstaande balans bekend:

Debet	Balans per 1 januari		Credit
Inventaris	€ 60.000	Eigen vermogen	€ 120.000
Voorraad goederen	€ 50.000	Lening oom	€ 90.000
Bank	€ 100.000		
Totaal	€ 210.000	Totaal	€ 210.000

In januari vinden de volgende financiële feiten plaats:

- 5 januari: Op de lening van de oom wordt een bedrag van € 10.000 via de bank afgelost.
- 10 januari: Een deel van de inventaris gaat verloren door waterschade. De schade bedraagt € 5.000. De inventaris was niet verzekerd.

Gevraagd

- Geef de balansen per 5 en 10 januari nadat de bovenstaande financiële feiten zijn verwerkt.
- Stel de grootboekrekeningen samen over januari. Start met het openen van de grootboekrekeningen aan de hand van de beginbalans.

OPGAVE 3.2

Aad Duis start op 1 maart met een timmerbedrijf. Zijn openingsbalans ziet er als volgt uit:

Debet	Balans per 1 maart		Credit
Bank	€ 90.000	Eigen vermogen	€ 100.000
Kas	€ 10.000		
Totaal	€ 100.000	Totaal	€ 100.000

In januari vinden de volgende financiële feiten plaats:

- 5 maart: Aad sluit een lening bij zijn vader voor een bedrag van € 15.000. Het bedrag is ontvangen op de bankrekening.
- 7 maart: Aad koopt een zaagmachine van € 7.500. De leverancier geeft Aad 30 dagen de tijd om de rekening te betalen.
- 8 maart: Aad koopt van een leverancier hout voor € 2.000. Aad heeft dit contant betaald. Het hout wordt in de voorraad opgenomen.
- 10 maart: Aad koopt een auto voor € 40.000. Het bedrag wordt per bank betaald.
- 14 maart: Aad verkoopt contant een door hem gemaakte tafel voor € 2.500. Het gebruikte hout had een inkoopwaarde van € 750.

Gevraagd

- Geef de balansen per 5, 7, 8, 10 en 14 maart nadat de bovenstaande financiële feiten zijn verwerkt.
- Stel de grootboekrekeningen samen over januari.